

”

Дужий Р., Деркач Т. Готовність військовослужбовців Збройних Сил України для участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки. *Освіта. Інноватика. Практика*, 2025. Том 13, № 8. С. 33-40. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i8-005>.

Duzhyi R., Derkach T. Hotovnist viiskovosluzhbovtziv Zbroinykh Syl Ukrainy dlia uchasti v mizhnarodnykh operatsiiakh z pidtrymannia myru i bezpeky [Readiness of the armed forces of Ukraine military personnel for participation in international peace and security operations]. *Osvita. Innovatyka. Praktyka – Education. Innovation. Practice*, 2025. Vol. 13, No 8. S. 33-40. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i8-005>.

УДК 378.6:378.14.015.62:374.1:355.232.5:355.233.2

DOI: 10.31110/2616-650X-vol13i8-005

Роман ДУЖИЙ

Національний університет оборони України, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-8064-1312>

romeojuliet@ukr.net

Тетяна ДЕРКАЧ

Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

<https://orcid.org/0000-0003-1087-8274>

derkach.tm@knutd.edu.ua

ГОТОВНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ДЛЯ УЧАСТІ В МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЯХ З ПІДТРИМАННЯ МИРУ І БЕЗПЕКИ

Анотація. У манускрипті досліджено проблему формування готовності військовослужбовців для участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки в процесі спеціалізованої курсової підготовки різного спрямування. На основі аналізу наукових підходів обґрунтовано сутність готовності як динамічного, багатокомпонентного особистісного утворення. Визначено та деталізовано її структуру. Готовність військовослужбовців Збройних Сил України для участі в миротворчих операціях охоплює дві взаємопов'язані складові: особистісну та військово-професійну. Особистісна складова включає систему цінностей, переконання, психологічну стійкість і орієнтацію на виконання завдань за призначенням. До її складу входять мотиваційно-цільовий та когнітивно-пізнавальний компоненти. Військово-професійна складова охоплює спеціалізовані знання, навички, вміння, а також здатність до оперативного прийняття рішень в умовах екстремальних ситуацій. Обидві складові розгортаються через взаємодію компонентів нижчого рівня. Визначальними факторами поділу є специфіка виконання функціональних обов'язків у межах миротворчих операцій і класифікація (таксономія) навчальних цілей. Виявлено ключові внутрішні (особистісні) та зовнішні (організаційні, середовищні) чинники, що впливають на ефективність діяльності миротворців. Проаналізовано їх можливий як позитивний, так і негативний вплив. Всебічне врахування цих чинників на всіх етапах підготовки є критично важливим для успішного виконання завдань за призначенням. Розроблено критерії, показники та рівні оцінювання готовності, що забезпечують об'єктивне вимірювання результатів підготовки. Описано програмні результати навчання для курсів, спрямованих на формування необхідних умінь і навичок. Отримані результати можуть бути використані для вдосконалення моделі системи підготовки військовослужбовців для участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.

Ключові слова: міжнародні операції з підтримання миру і безпеки; готовність до участі; зовнішні та внутрішні фактори готовності; військовослужбовці; курсова підготовка; програмні результати навчання; система підготовки.

Roman DUZHYI

The National Defence University of Ukraine, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-8064-1312>

romeojuliet@ukr.net

Tetiana DERKACH

Kyiv National University of Technologies and Design, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0003-1087-8274>

derkach.tm@knutd.edu.ua

READINESS OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE MILITARY PERSONNEL FOR PARTICIPATION IN INTERNATIONAL PEACE AND SECURITY OPERATIONS

Abstract. The manuscript examines the problem of developing military personnel readiness for participation in international peace and security operations during specialized training courses of various orientations. Based on the analysis of scientific approaches, the essence of readiness as a dynamic, multi-component personal formation is substantiated. Its structure is defined and detailed. The readiness of Ukrainian military personnel for participation in peacekeeping operations encompasses two interrelated components: personal and military-professional. The personal component includes a system of values, beliefs, psychological resilience, and a focus on performing assigned tasks. It consists of motivational-target and cognitive components. The military-professional component covers specialized knowledge, skills, abilities, and the capacity for rapid decision-making in extreme situations. Both components are realized through the interaction of lower-level elements. The defining factors for this division are the specifics of performing functional duties within peacekeeping operations and the classification (taxonomy) of learning objectives. Key internal (personal) and external (organizational, environmental) factors affecting the effectiveness of peacekeepers' activities are identified. Their potential positive and negative impact is analyzed. Comprehensive consideration of these factors at all stages of training is critically important for the successful performance of assigned tasks. Criteria, indicators, and levels for assessing readiness have been developed, ensuring the objective measurement of training outcomes. Program learning outcomes for courses

designed to develop the necessary competencies and skills are described. The obtained results can be used to improve the model of the military personnel training system for participation in international peace and security operations.

Keywords: international peace support operations; readiness to participate; external and internal readiness factors; military personnel; course training; program learning outcomes; training system.

Постановка проблеми. Готовність військовослужбовців Збройних Сил України для участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки (МОПМБ) є ключовою умовою успішного виконання завдань за призначенням. Вона забезпечує ефективну, цілеспрямовану діяльність національного персоналу та керівного складу національних контингентів, виступаючи зв'язувальною ланкою між підготовкою та практичним виконанням функціональних обов'язків у специфічних умовах миротворчого середовища. Формування військово-професійної готовності має поетапний характер: від здобуття базової та післядипломної освіти – до завершального етапу курсової (цільової) підготовки перед відрядженням. Цей процес потребує системного підходу до визначення педагогічних умов, оптимального поєднання форм і методів навчання, а також врахування специфіки майбутніх завдань у зоні проведення операції.

Аналіз досвіду участі військовослужбовців Збройних Сил України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки засвідчив наявність низки недоліків у системі їхньої підготовки [1–5]. Зокрема, виявлено проблеми з фізичною підготовкою, а також недостатній рівень набутих військово-спеціальної, соціокультурної та комунікативної компетентностей [2, 3]. Методологія підготовки часто є застарілою, а система управління освітнім процесом потребує оновлення для відповідності сучасним викликам [4]. Незважаючи на зусилля, спрямовані на впровадження стандартів НАТО та підвищення рівня оперативної сумісності, реалізацію цих ініціатив стримують технічні, кадрові й фінансові обмеження [5].

Вирішення окреслених проблем є критично важливим для підвищення ефективності участі військовослужбовців Збройних Сил України у міжнародних операціях. Сучасні ініціативи, зокрема діяльність Спільного центру НАТО–Україна з аналізу, навчання та освіти (JATEC), є вагомим кроком у напрямі модернізації системи підготовки та інтеграції України до євроатлантичного безпекового простору [5]. Саме тому, з огляду на потребу в системному підході до модернізації підготовки військовослужбовців, необхідним є глибокий аналіз ключових компонентів готовності та чинників, що на неї впливають.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Оскільки збройні сили все частіше залучаються до міжнародних операцій з підтримання миру та безпеки, потреба в спеціалізованих стратегіях підготовки військовослужбовців та підвищення готовності набуває першочергового значення. Ключовими аспектами готовності для участі в міжнародних миротворчих операціях, по-перше, є спеціалізоване навчання, що передбачає розвиток навичок ведення переговорів, культурної обізнаності та надання гуманітарної допомоги. По-друге, психологічна підготовка, яка є критично важливою для військовослужбовців. Навчальні програми мають бути сфокусовані на розвитку психологічної стійкості та стабільності, адаптованих до конкретних викликів миротворчого середовища [6]. Важливим аспектом є оперативна готовність, яка передбачає спроможність миротворця або підрозділу негайно, ефективно та злагоджено розпочати виконання завдань за призначенням у визначені терміни та за невизначених умов.

Дослідники приділяють значну увагу аналізу готовності держави брати участь у миротворчих операціях, безпосередньо пов'язуючи її з національними інтересами. Відомо, що така участь допомагає зміцнити міжнародний авторитет та вирішити проблеми внутрішньої безпеки. Політика держави щодо участі в миротворчих операціях формується під впливом як зовнішніх, так і внутрішніх факторів. Так, держави, втягнуті в міжнародне суперництво або ті, що стикаються з внутрішніми загрозами (наприклад, спроби перевороту), частіше долучаються до миротворчих операцій. Це дозволяє пом'якшити зовнішні загрози та стабілізувати внутрішнє політичне середовище [7]. Також, великі держави зазвичай беруть участь у підтримці миру для зміцнення міжнародної стабільності, тоді як менші можуть зосередитися на внутрішніх проблемах. Це відображає баланс між інтернаціоналізмом та націоналізмом, де кожна держава узгоджує свою миротворчу політику зі своїми ширшими національними інтересами [8].

Оперативна готовність збройних сил є критичною складовою національної безпеки. Миротворчі операції можуть виснажувати воєнно-промисловий комплекс, потенційно впливаючи на здатність держави реагувати на інші загрози. Ця подвійність створює постійні виклики для вищого військового та політичного керівництва, які мають знайти баланс між миротворчими операціями та підтриманням бойової готовності держави. Наприклад, армія США розробила спеціальні стратегії для вирішення цієї проблеми [9]. Взаємозв'язок між готовністю держави брати участь у миротворчих операціях та її національною безпекою є багатограним [10, 11]. Держави часто долучаються до підтримки миру для вирішення проблем як міжнародної стабільності, так і внутрішньої безпеки, узгоджуючи власні інтереси з ширшими наслідками глобальних миротворчих зусиль.

Мета дослідження: теоретичне обґрунтування та аналіз формування готовності військовослужбовців для участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, а також визначення її структури, ключових факторів та критеріїв оцінювання.

Методи дослідження. Дослідження ґрунтується на теоретичних методах аналізу, синтезу, систематизації та класифікації. Методи аналізу та синтезу були використані для вивчення наукової літератури, визначення ключових концепцій та обґрунтування сутності поняття "готовність". Систематизація та класифікація застосовувалися для структурування готовності на компоненти та рівні, а також для виділення внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на її формування. Крім того, використано дедуктивний підхід для переходу від загальних педагогічних та акмеологічних принципів до специфічних аспектів підготовки військовослужбовців різних спеціальностей.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз готовності військовослужбовців до участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки ґрунтується на підходах військової педагогіки та акмеології [12–14]. Ядром цього поняття є двокомпонентна структура: особистісна та військово-професійна готовність.

Особистісна готовність – це інтегральна характеристика, що відображає рівень розвитку професійно важливих психологічних рис. Вона охоплює систему цінностей, переконання, психологічну стійкість та орієнтацію на миротворчу діяльність. До її складу входять мотиваційно-цільовий та когнітивно-пізнавальний компоненти.

Військово-професійна готовність, своєю чергою, забезпечує застосування набутого комплексу спеціалізованих знань, умінь і навичок. Вона включає операційно-діяльнісний та комунікативно-самооцінний компоненти. Розвиненість цих складових є індикатором високого рівня готовності, що проявляється у здатності адаптуватися та ефективно виконувати завдання в екстремальних умовах. Важливо зазначити, що, попри численні дослідження, єдиного визначення суті готовності не існує, оскільки її трактування залежить від специфіки діяльності та наукових підходів [15].

Ці складові інтегровані в єдину структуру готовності, яка деталізована на рис. 1.

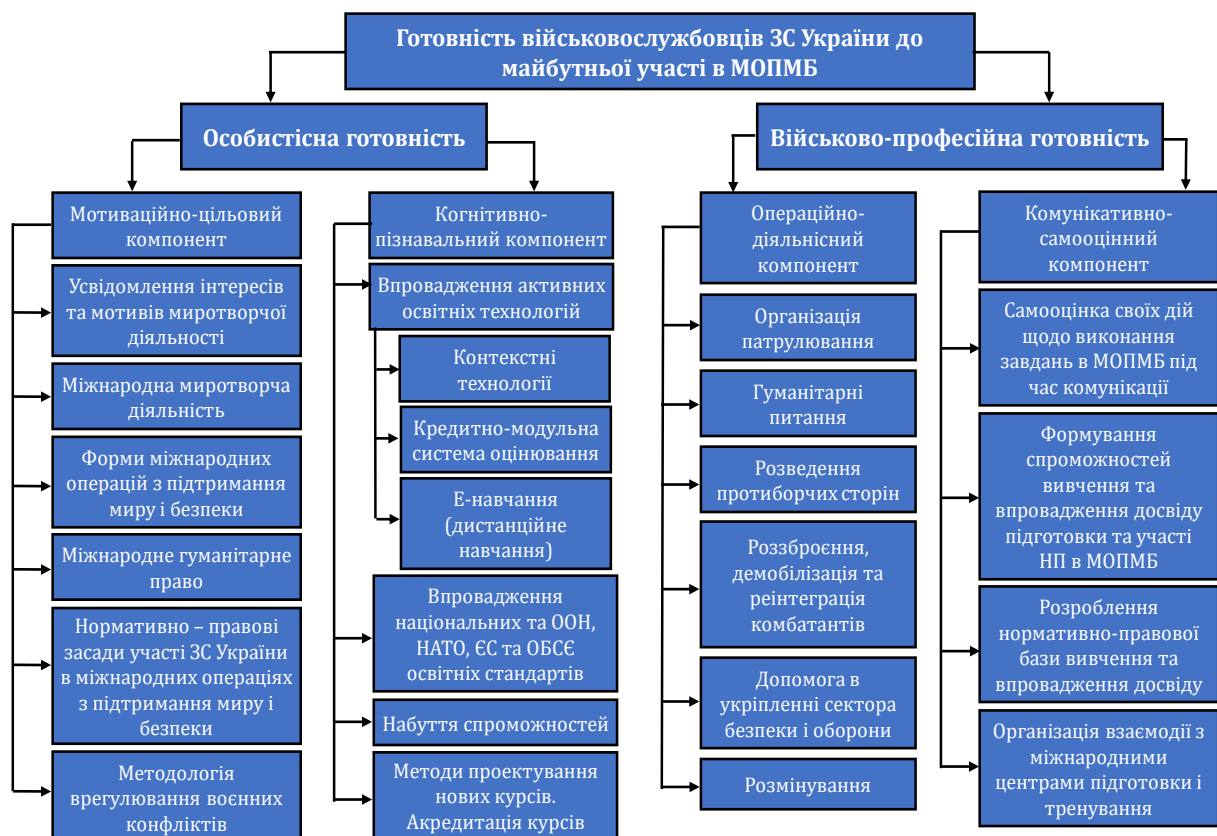

Рис. 1. Особистісна та військово-професійна складові готовності військовослужбовців до майбутньої участі в МОПМБ

Таким чином, готовність військовослужбовців до участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки визначається як єдина багатокомпонентна структура. Вона включає особистісну, військово-професійну, когнітивну, мотиваційну і комунікативну складові, які взаємопов'язані та забезпечують ефективне виконання завдань. Формування такої готовності охоплює

не лише здобуття знань, умінь і досвіду, а й становлення мотивів, розвиток особистісних рис та вдосконалення психічних властивостей. Це також передбачає створення внутрішньої установки на успіх і готовності до подолання труднощів в умовах миротворчої діяльності.

Формування готовності є динамічним процесом, який відбувається в умовах професійної підготовки, самореалізації та адаптації до зовнішніх умов миротворчої діяльності.

Важливим завданням у цьому процесі є чітке визначення рівнів її сформованості: низький, середній, високий. Високий рівень характеризується творчістю, ініціативністю, повною самостійністю, розвиненим самоконтролем та впевненістю. Середній рівень дозволяє виконувати основні завдання, але з обмеженою ініціативністю та потребою в частковому контролі. Низький рівень проявляється нездатністю до самостійності, недостатньою мотивацією до навчання та вимагає постійного зовнішнього контролю.

Вимірювання сформованості готовності військовослужбовців до участі в МОПМБ безпосередньо залежить від визначених критеріїв, показників і рівнів. Критеріями для оцінювання є: контрольні модулі; іспити (з оцінюванням комплексу очікуваних знань, умінь і результатів роботи); тестові завдання; підсумки міжнародних та національних командно-штабних навчань. Для кожного з цих критеріїв визначено специфічні показники, що відображають його унікальні характеристики та особливості.

Фактори, що впливають на формування готовності. Формування високого рівня готовності військовослужбовців залежить від комплексу взаємопов'язаних чинників, які можна класифікувати як внутрішні (особистісні) та зовнішні (організаційні), що наочно продемонстровано на рис. 2.

Рис. 2. Фактори, що впливають на формування готовності

Внутрішні (особистісні) чинники стосуються індивідуальних характеристик військовослужбовця. Окреме значення має притаманні слухачам стилі навчання, які в свою чергу впливають на ефективність застосування різних навчальних матеріалів та ресурсів [16]. Однак, слід зазначити, що кореляція між навчальними перевагами та типом навчальних ресурсів непогано вивчена для природничих наук [17] і одночасно практично не є вивченою для галузі професійної військової освіти. Виправлення цього недоліку є перспективним напрямом подальших досліджень.

Внутрішні чинники можуть бути як позитивними, так і негативними. До них належать:

Позитивні: сильна мотивація, позитивне ставлення до місії, достатня фізична підготовка, емоційний інтелект, адаптивність, рішучість та прагнення до самовдосконалення.

Негативні: невпевненість у собі, невміння ефективно використовувати час, опір змінам, стрес, вигорання та недостатня попередня підготовка.

Зовнішні (організаційні) чинники включають вплив оточуючого середовища та організаційних умов. Вони охоплюють елементи професійного та матеріально-технічного середовища, що впливають на підготовку. До них відносяться:

Технологічне забезпечення: доступ до сучасного обладнання та якісної матеріально-технічної бази.

Професійне середовище: підтримка з боку колег і командирів, а також безперервне навчання.

Іншомовне середовище: необхідність комунікації з представниками різних країн, що вимагає належного рівня мовної та соціокультурної компетентності.

Зовнішні чинники також можуть бути і позитивними, і негативними.

Позитивні:

- сприятливе робоче середовище – культура взаємовідносин у колективі, яка сприяє співпраці, культивує наставництво, забезпечує визнання досягнень, надання необхідних ресурсів та підтримки;
- професійні мережі та зв'язки забезпечать професійну дорадчу та психологічну підтримку, що особливо актуально для віддалених локацій виконання завдань у МОПМБ;
- доступ до ресурсів – інструментів, технологій допомагає бути готовими до виконання завдань за призначенням;
- стабільність робочого середовища сприяє зосередженню на виконанні завдань;
- можливість продовжувати навчання та професійно розвиватися забезпечує інформаційну та ситуативну обізнаність, своєчасну актуалізацію знань.

Негативні: Деструктивне управління, токсична робоча атмосфера, відсутність доступу до сучасних технологій, надмірне навантаження та нереалістичні очікування.

Окрім зазначених, існують інші важливі чинники, які також відіграють ключову роль у формуванні готовності миротворців.

Попередня підготовка та професійний досвід. Цей чинник є фундаментом, на якому будується подальша готовність. Він включає не лише базові знання та навички, здобуті під час навчання, а й попередній практичний досвід, який дозволяє військовослужбовцям ефективно адаптуватися до нових умов.

Безперервне навчання та підвищення кваліфікації. Сучасні виклики вимагають постійного оновлення знань та навичок. Це передбачає регулярні тренінги, курси та стажування, що дозволяють військовослужбовцям відповідати динаміці миротворчого середовища.

Персональна безпека для життя. Ефективність миротворця безпосередньо залежить від його впевненості у власній безпеці. Цей чинник включає не лише наявність якісного захисного спорядження, а й довіру до системи безпеки, що існує в зоні проведення операції.

Важливими є психологічні характеристики особистості, здатність діяти у стресових і змінних умовах; емоційна стійкість і адаптивність; розвинений самоконтроль і впевненість; резиліентність – здатність долати труднощі та зберігати ефективність у складних ситуаціях.

Така класифікація дозволяє всебічно врахувати ключові аспекти, що є критично важливим для успішного виконання завдань за призначенням. Врахування цих факторів на всіх етапах підготовки – від загальної до підготовки в районі проведення міжнародної операції – має вирішальне значення для успішного виконання завдань.

Програмні результати навчання. Програмні результати навчання – це знання, вміння та навички, а також особистісні якості, які військовослужбовець набуває в процесі навчання і може продемонструвати після завершення курсу [15]. Ці результати, що формуються з урахуванням цілей програми та кваліфікаційних вимог, допомагають орієнтувати як процес навчання, так і результати оцінювання. В роботі програмні результати навчання виражені в термінах дескрипторів таксономії Блума-Шевцова. Вони можуть включати:

Теоретичні знання: концепції, теорії та факти, які студенти повинні розуміти.

Практичні навички: здатність застосовувати знання на практиці, виконувати певні дії або завдання.

Аналітичні вміння: здатність аналізувати, оцінювати та робити висновки на основі отриманих даних.

Комунікативні компетенції: здатність ефективно спілкуватися усно і письмово, працювати в команді.

Етичні та соціальні компетентності (в умовах МОПМБ – розуміння багатокультурності середовища): усвідомлення професійної етики, здатність діяти відповідально в соціальних і професійних контекстах.

Ці результати формуються з урахуванням цілей програми підготовки та кваліфікаційних вимог до випускника. Вони допомагають усім суб'єктам навчання розуміти, що очікується по завершенню курсу і служать основою для розробки навчального плану-програми та методів оцінювання.

Оцінювання відбувається протягом усього періоду навчання. Воно створює комплексне розуміння опанування теоретичних знань слухачами та ступінь набуття необхідних знань, навичок та вмінь, які надалі екстраполюються на прийняття рішень під час практичного опрацювання ситуаційних та комунікативних задач в умовах штучного іншомовного середовища. Для оцінювання використовуються різноманітні методи, які варіюються від класичних (перевірка розуміння теоретичного матеріалу) до змішаних (як правило, це робота індивідуально та у складі підгрупи, навчальної групи під час практичних та групових занять в аудиторії, а також під час польової фази).

У табл. 1 узагальнено вимоги до умінь випускників кожного з курсів.

Таблиця 1

Загальні та особливі вимоги до умінь випускників курсів підготовки різних напрямів

Напрямок підготовки	Зміст вимог
Загальні вимоги	
Офіцери усіх напрямів	Застосовувати військову термінологію. Організовувати переговори та посередництво. Взаємодіяти із засобами масової інформації. Організовувати заходи особистої та групової безпеки. Користуватися засобами навігації, зв'язку та здійснювати радіообмін. Брати участь у розслідуваннях, верифікації та нагляді. Експлуатувати автомобільну техніку місії. Обробляти, систематизувати та оновлювати інформацію в штабах місії.
Особливі вимоги	
Офіцер штабу та офіцер зв'язку ООН	Організовувати цивільно-військове співробітництво. Дотримуватися особистої гігієни. Експлуатувати автомобільну техніку місії. Виконувати загальні обов'язки офіцера штабу та офіцера зв'язку. Знати процес прийняття рішення в штабах місії.
Військовий спостерігач ООН	Виконувати загальні обов'язки військового спостерігача. Організовувати заходи особистої та групової безпеки. Дотримуватися особистої гігієни. Організовувати роботу групи військових спостерігачів. Планувати та здійснювати патрулювання.
Логістика в МОПМБ	Виконувати загальні обов'язки офіцера з логістики. Організовувати експлуатацію та зберігання матеріально-технічного забезпечення. Вести процес логістичного планування та забезпечення. Використовувати документацію з логістики за стандартами ООН та НАТО. Організовувати діяльність з урахуванням багатонаціонального середовища.
Авіаційний радіообмін екіпажів повітряних суден	Застосовувати військову та авіаційну термінологію. Вести військовий переклад та авіаційний радіообмін. Обробляти та систематизувати інформацію бортового перекладача. Працювати з картами та засобами навігації. Організовувати діяльність з урахуванням багатонаціонального середовища.
Офіцер багатонаціонального штабу	Планувати операції за процедурами НАТО. Виконувати обов'язки офіцера штабу. Організовувати взаємодію з неурядовими організаціями, ЗМІ. Працювати з картами НАТО та використовувати військову термінологію. Готувати та проводити брифінги.

Висновки і перспективи подальших досліджень.

1. Визначено, що готовність військовослужбовців до участі в МОПМБ є складним динамічним утворенням, яке включає не тільки професійні знання і навички, а й мотиваційно-цільову, когнітивно-пізнавальну та комунікативно-самооцінну складові.

2. Розроблено двокомпонентну структуру готовності, що складається з особистісної та військово-професійної частин. Така структура дозволяє комплексно підходити до процесу підготовки, враховуючи як психологічні якості, так і практичні уміння.

3. Ідентифіковано ключові внутрішні та зовнішні фактори, що впливають на формування готовності. Успішність підготовки залежить від взаємодії особистих мотивацій, а також від якості навчального середовища, технологічного забезпечення та організаційної підтримки.

4. Вивчення взаємозв'язку між навчальними перевагами слухачів, типом електронних ресурсів та ефективністю їх застосування є перспективним напрямом подальших досліджень у галузі професійної військової освіти. Наукове обґрунтування вибору навчальних ресурсів дозволить підвищити ефективність підготовки миротворців, забезпечуючи їхню максимальну готовність до виконання завдань за призначенням.

5. Впроваджено систему критеріїв та рівнів сформованості готовності, що дозволяє об'єктивно оцінювати результати навчання. Визначення низького, середнього та високого рівнів з чіткими індикаторами є основою для подальшого вдосконалення програм підготовки.

Конфлікт інтересів. Автори підтверджують відсутність фінансових, особистих чи інших інтересів, що можуть розглядатися як потенційний конфлікт інтересів щодо публікації цієї статті.

Фінансування. Робота виконана за відсутності фінансової підтримки з боку будь-яких організацій.

Доступність даних. Це теоретичне дослідження не передбачає використання додаткових наборів даних.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту не використовувались при написанні цієї роботи.

Список використаних джерел

1. Маслак Л. П. Проблема міжкультурної комунікації у підготовці майбутніх офіцерів до миротворчих операцій. *Проблеми педагогічної освіти в полікультурному просторі України*: Всеукр. конфер., м. Житомир, 22-23.05.2007 / Житомирський держуніверситет, 2007. С. 85–90.
2. Ожаревський В., Ткачук О., Шлямар І., Людовик Т., Мелешенко О., Гуртова Т., Гоманюк С. Фізична готовність розвідників – як основна складова їхньої професійної діяльності. *Науковий часопис Українського державного університету ім. Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2024. No8(181). С. 184–188. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8\(181\).33](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8(181).33)
3. Войтех О., Войтех К. Фахова компетентність офіцерів національного персоналу Збройних сил України. *Військова освіта*. 2020. No1(41). С. 70–80. <https://doi.org/10.33099/2617-1775/2020-01/70-80>
4. Semenenko O., Semenenko L., Sirchenko R., Yarmolchuk M., Kostrach V. Modernising Personnel Management in the Armed Forces of Ukraine During Military Conflict: Training New Officers. *Connections: The Quarterly Journal*. 2023. V. 22, No2. P. 105–124. <https://doi.org/10.11610/Connections.22.2.60>
5. Кохановська О. В. Специфіка практичної підготовки майбутніх офіцерів військово-морських сил України на засадах НАТО. *Педагогічний Альманах*. 2024. №55. С. 95–101. <https://doi.org/10.37915/pa.vi55.546>
6. Дужий Р. Роль та місце психологічної підготовки національного персоналу до участі у міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки. *Вісник Національного університету оборони України*. 2020. №56(3). С. 26–32. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2020-56-3-26-32>
7. Kathman J. D., Molly M. Melin M. M. Who Keeps the Peace? Understanding State Contributions to UN Peacekeeping Operations. *International Studies Quarterly*. 2017. V. 61, No1. P. 150–162. <https://doi.org/10.1093/isq/sqw041>
8. Ishizuka K. Japan's policy towards UN peacekeeping operations. *International Peacekeeping*. 2005. V. 12. P. 67–86. <https://doi.org/10.1080/1353331042000286568>
9. Okromtchedlishvili I. Readiness As A Defence Performance Indicator. *Defence and Science*. 2023. No2. P. 1–19. <https://doi.org/10.61446/ds.1.2022.6459>
10. Goulart F. R. Legitimacy of Using Force as a Fundamental Ingredient for Military Motivation in Robust Peacekeeping Operations. *International Peacekeeping*. 2023. V. 31, No1. P. 114–146. <https://doi.org/10.1080/13533312.2023.2276688>
11. Stamatov, S. Combat readiness as a function of manning, equipping, and training the forces. *Knowledge International Journal*. 2018. V. 28, No6. P. 1893–1899. <https://doi.org/10.35120/KIJ28061893S>
12. Юрків Я. І. Критерії соціально-психологічної готовності військовослужбовців. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2024. No2. С. 106–112. <https://doi.org/10.12958/1817-3764-2024-2-106-112>
13. Овчарук О. Компетентність як ключ до оновлення змісту освіти. URL: <https://osvita.ua/school/method/381/>
14. Поканевич О. А. Програма формування психологічної готовності до професійної діяльності майбутніх пожежних-рятувальників. *Психологія обдарованості: зб-к наукових праць*. К.: ІП ім. Г. С. Костюка НАПН України. 2019. №6(15). С. 430–441.
15. Міністерство освіти України. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ від 01 червня 2017 №600. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>
16. Duzhyi R. V., Derkach T. M. Learning styles of the Armed Forces of Ukraine personnel undergoing English language courses. *Educational Technology Quarterly*. 2024. V. 2024, No. 1. P. 97–119. <https://doi.org/10.55056/etq.659>
17. Derkach T. M. Electronic resources in teaching basic chemical disciplines at universities. *Science and Education*. 2016. No12. P. 99–110. <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2016-12-19>

References

1. Maslak L. P. Problema mizhkulturnoji komunikaciji u pidghotovci majbutnikh oficeriv do myrotvorchykh operacij. [The problem of intercultural communication in the training of future officers for peacekeeping operations]. *Problemy pedagogichnoji osvity v polikulturnomu prostori Ukrainy*: Vseukr. Konfer., Zhytomir, 22-23.05. 2007 / Zhytomirskij derzhuniversytet, 2007. P. 85–90. (in Ukrainian)
2. Ozharevskij V., Tkachuk O., Shljamar I., Ljudovyk T., Meleshenko O., Ghurtova T., Ghomanjuk S. Fizychna ghotovnistj rozvidnykiv – jak osnovna skladova jikhnoji profesijnioji dijalnosti. [Physical fitness of scouts as a key component of their professional activities]. *Naukovyj chasopys Ukrainjskogho derzhavnogho universytetu im. Mykhajla Draghomanova. Serija 15*. 2024. No8(181). P. 184–188. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8\(181\).33](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8(181).33) (in Ukrainian)
3. Vojtekh O., Vojtekh K. Fakhova kompetentnistj oficeriv nacionaljnogho personalu zbrojnykh syl Ukrainy. [Professional competence of officers of the national personnel of the Armed Forces of Ukraine]. *Vijskova osvita*. 2020. No1(41). P. 70–80. (in Ukrainian)
4. Semenenko O., Semenenko L., Sirchenko R., Yarmolchuk M., Kostrach V. Modernising Personnel Management in the Armed Forces of Ukraine During Military Conflict: Training New Officers. *Connections: The Quarterly Journal*. 2023. V. 22, No2. P. 105–124. <https://doi.org/10.11610/Connections.22.2.60>
5. Kokhanovsija O. V. Specyfika praktychnoji pidghotovky majbutnikh oficeriv vijskovo-morsjkykh syl Ukrainy na zasadakh NATO. [Specifics of practical training of future officers of the Ukrainian naval forces on NATO principles]. *Pedagogichnyj Aljmanakh*. 2024. No55. P. 95–101. <https://doi.org/10.37915/pa.vi55.546> (in Ukrainian)

6. Duzhyj R. Rolj ta misce psykholohichnoji pidgotovky nacionaljnogho personalu do uchasti u mizhnarodnykh operacijakh z pidtrymannja myru ta bezpeky. [The role and place of psychological training of national personnel for participation in international peacekeeping and security operations]. *Visnyk Nacionaljnogho universytetu oborony Ukrainy*. 2020. No56(3). P. 26–32. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2020-56-3-26-32> (in Ukrainian)
7. Kathman J. D., Molly M. Melin M. M. Who Keeps the Peace? Understanding State Contributions to UN Peacekeeping Operations. *International Studies Quarterly*. 2017. V. 61, No1. P. 150–162. <https://doi.org/10.1093/isq/sqw041>
8. Ishizuka K. Japan's policy towards UN peacekeeping operations. *International Peacekeeping*. 2005. V. 12. P. 67–86. <https://doi.org/10.1080/135333104200028656810>
9. Okromtchedlishvili I. Readiness As A Defence Performance Indicator. *Defence and Science*. 2023. No2. P. 1–19. <https://doi.org/10.61446/ds.1.2022.6459>
10. Goulart F. R. Legitimacy of Using Force as a Fundamental Ingredient for Military Motivation in Robust Peacekeeping Operations. *International Peacekeeping*. 2023. V. 31, No1. P. 114–146. <https://doi.org/10.1080/13533312.2023.2276688>
11. Stamatov S. Combat readiness as a function of manning, equipping and training the forces. *Knowledge International Journal*. 2018. V. 28, No6. P. 1893–1899. <https://doi.org/10.35120/KIJ28061893S>
12. Jurkiv Ja. I. Kryteriji socialjno-psykholohichnoji ghotovnosti vijskovosluzhbovciv. [Criteria for the socio-psychological readiness of military personnel]. *Socialjna pedagogika: teorija ta praktyka*. 2024. No2. P. 106–112. (in Ukrainian)
13. Ovcharuk O. Kompetentnistj jak kljuch do onovlennja zmistu osvity. [Competence as the key to updating educational content]. Available: <https://osvita.ua/school/method/381/> (in Ukrainian)
14. Pokanevych O. A. Prohrama formuvannja psykholohichnoji ghotovnosti do profesijsnoji dijalnosti majbutnikh pozhezhnykh-rjatuvalnykiv. [Program for the formation of psychological readiness for professional activity of future firefighters and rescuers]. *Psykholohija obdarovnosti: zb-k naukovykh pracj. K.: IP im. Gh. S. Kostjuka NAPN Ukrainy*. 2019. No6(15). P. 430–441. (in Ukrainian)
15. Ministerstvo osvity Ukrainy. Metodichni rekomendacii shhodo rozroblennja standartiv vyshhoji osvity. [Methodological recommendations for the development of higher education standards.]. Nakaz vid 01 chervnja 2017 No 600. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf> (in Ukrainian)
16. Duzhyi R. V., Derkach T. M. Learning styles of the Armed Forces of Ukraine personnel undergoing English language courses. *Educational Technology Quarterly*. 2024. V. 2024, No1. P. 97–119. <https://doi.org/10.55056/etq.659>
17. Derkach T. M. Electronic resources in teaching basic chemical disciplines at universities. *Science and Education*. 2016. No12. P. 99–110. <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2016-12-19>

/ Матеріал надійшов до редакції: 12.08.2025 р. / Прийнято до друку: 22.09.2025 р. / Опубліковано: 30.10.2025 р. /